

toets steen

Inhoud

- 3 Voorwoord
- 4 Buitenschilderen 2022
- 5 Zonnige Walk Art Markt succesvol
- 6 Jan Pieter Foppen en De Toets
- 9 Gedichten
- 10 Venetië 2022: Marlene Dumas
- 13 Kunstavond
- 14 Het Penseel van Frans Vernooy
- 16 Panorama's
- 18 Klik op kunst
- 16 Dr. Heinz
- 17 Programma
- 18 Contactgegevens

Het voorblad

Op het voorblad ziet u het werk van Frans Vernooy, meer over Erie leest u in het interview op bladzijde 14.

De Klop Mode

www.deklopmode.nl, Slotlaan 127 Zeist, 030-6919356

Voorwoord

De redactie hoopt dat iedereen genoten heeft van deze mooie zomer en wenst jullie weer een heerlijk schilderseizoen. We zijn blij verrast dat we zoveel leuke, interessante en leerzame stukken van jullie toegestuurd krijgen, ga hier vooral mee door. Deze derde en laatste Toetssteen van dit jaar is weer zeer gevarieerd en we hopen dat jullie er veel leesplezier aan beleven.

Misschien wat laat en tegelijkertijd toch actueel vinden jullie hier een korte samenvatting van de Algemene Ledenvergadering 2022.

Actueel omdat je erin leest wat we dit jaar willen doen om corona het hoofd te bieden en het atelier open te houden. Achterhaald omdat we in maart besloten het lidmaatschapsgeld niet maximaal te verhogen omdat we dachten dat dat niet nodig was terwijl we nu met torenhoge gas en elektriciteitsrekeningen te maken hebben.

Veel leesplezier van de redactie!

Een korte samenvatting van de Algemene Leden Vergadering van 18 maart.

Om meer corona-proof te zijn: is er een Open Atelier sessie bijgekomen op de vrijdagochtend, willen we samen met de gastdocenten bekijken of we het zomerreces kunnen inkorten en in de winter juist verruimen, worden er meer buitenschilder activiteiten georganiseerd in voor- en najaar.

Om meer leden te trekken: is er een extra Open Dag gepland op 24 april (er zijn die dag meer dan 50 belangstellenden geweest), willen we ons meer profileren als kunstenaarsvereniging door naast de schilderactiviteiten extra aandacht te geven aan workshops, kunstavonden en museumbezoek, koppelen we nieuwe leden aan een “coach”, een ervaren lid dat hen in de beginfase begeleid, blijven we uiteraard deelnemen aan plaatselijke kunstmarkten en de Kunstroute Zeist.

Om financieel gezond te blijven: wordt de Toetssteen in kleinere oplage, goedkoper en in kleur gedrukt en via het atelier verspreid, staat de ontwikkeling van de contributie jaarlijks op de agenda van de ALV, is het atelier voor leden “te huur” voor kunst gerelateerde privé activiteiten.

De zoektocht naar een nieuw atelier de werkgroep “huisvesting” kijkt continue naar alle voorbijkomende mogelijkheden, heeft contact met partners in het platform Beeldende Kunst en de gemeente, de huidige eigenaar van het terrein heeft toegezegd dat we in het atelier mogen blijven tot de werkzaamheden aanvangen, dit kan volgens de gemeente Zeist nog enige tijd duren.

Buitenschilderen 2022.

Zonige Walk Art Markt succesvol.

Op de tweede zaterdag van augustus kon er eindelijk – na twee jaar uitstel door corona – weer een Walk Art Markt gehouden worden. Ondanks de zinderende hitte kwam er veel publiek naar het park. Vooral in de ochtend, toen het nog iets koeler was, vormde zich een gestage stroom van belangstellenden. De kunstenaars van De Toets waren ook in grote getalen aanwezig. Sommigen als standhouder en anderen als publiek.

Rond een stand van De Toets vormde zich een heel straatje waar allemaal verschillende Toets-leden hun werk presenteren. In totaal wel een stuk of acht standjes. Het was erg leuk om van iedereen meer werk bij elkaar te zien. Soms herkenbare plekken – van het buiten schilderen – soms meer persoonlijke onderwerpen of interpretaties.

Verschillende Toets-leden hebben werk verkocht. Zo Elfie is haar Elvis kwijt geraakt en ook Mariannes kleine landschappen vonden een nieuwe eigenaar. Best wel wat mensen toonden serieuze belangstelling voor deelname aan De Toets. Ze konden zich via de website voor proeflessen inschrijven. Vorige Walk-Art Markt heeft indertijd zes nieuwe leden opgeleverd. Zou mooi zijn als dat dit jaar ook gebeurt.

— Ingelies Vermeulen

Jan Pieter Foppen en De Toets.

Een paar jaar geleden verhuisde kunstenaar Jan Pieter Foppen (1972) van Zeist naar Epe. Na een uitgebreide verbouwing is daar sinds november ook eindelijk zijn galerie open. Nog steeds verbonden met de Zeister kunstscene - en dus met De Toets - nodigde hij ons uit om een kijkje te komen nemen in zijn nieuwe omgeving en zijn atelier. Een paar weken later geeft Jan Pieter aanvullend twee workshops op het atelier van De Toets.

Zijn nieuwe huis - de Birkenhoeve - ligt op een idyllische plek diep in de bossen. Soms kun je herten door de tuin zien lopen. De nieuwe galerie is klein maar fijn. De muren hebben stevige kleuren: oker, warm paars en donker rood. Er staat een klassiek bureau met daarachter een open doorgang naar het atelier. Aan de muren zijn werk: veel landschappen, stadsgezichten, straatjes vol met terrasjes. Zomers licht, met harde schaduwen, de warmte is voelbaar.

Kijken in kleurvlakken

Foppen wordt gegrepen door licht en sfeer en noemt zichzelf daarom een impressionist. Het gaat erom dat je probeert te duiden. 'Ik kijk in kleurvlakken. Als ik ergens een groen vlak zie, dan zet ik een groen vlak neer. Ik interpreteer het niet verder, zet geen lijnen. Van een afstand zie je dat het bomen zijn. Puur door de ervaring weet ik hoe de vlek van een afstand wordt herkend.'

In zijn atelier kunnen we zien hoe dat in zijn werk gaat. Op de ezel staat een groot schilderij van een bosvijver. In het

impressionisme wordt veel met complementaire kleuren gewerkt en dat doet Foppen ook. 'Er zit veel geel in het gras en dat compenseer ik met de complementaire kleur in de bomen daarnaast. Dus dat betekent dat je paars in de bomen kunt vinden.'

Een leuke tip: 'koop af en toe kleuren buiten je comfortzone, kleuren die je zelf niet gelijk zou kiezen. Je zal zien dat die juist voor iets extra's kunnen zorgen. Een mens heeft gewoontes, patronen, vaste manieren om te mengen. Het is goed om dat af en toe op te schudden.' Zo gebruikt Foppen zelf meestal indigo of ultramarijn terwijl kobalt voor de afwisseling ook leuke dingen kan opleveren.

De Toetsleden zijn enthousiast over de manier waarop zij een inzicht krijgen in de werkwijze en inspiratiebronnen van deze kunstenaar. Het is dan ook niet verrassend dat er ruim wordt ingeschreven voor de twee workshops die Jan Pieter op het atelier van De Toets zal geven.

Van de berg af rijden

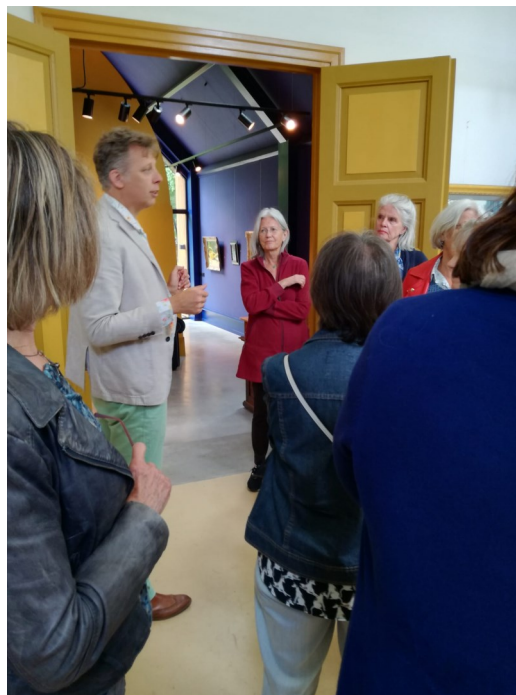
De workshopdeelnemers moeten een foto van een favoriet vakantie-moment meenemen. Voor Foppen is een connectie met de plek die hij schildert belangrijk: 'Het is erg lastig om dat sprankeltje extra toe te voegen als ik geen connectie heb met het object.' We beginnen door naar de foto te kijken en een kleur te bedenken die past bij het gevoel dat de foto oproept.

Het gaat er vandaag niet om de foto zo concreet mogelijk na te schilderen, maar om dat wat je erbij voelt vast te leggen.

‘Probeer het landschap schematisch te bekijken,’ zo gaat Foppen verder, ‘uit welke blokken bestaat je foto? Verdeel je doek in grote vlakken en ga dan gewoon schilderen. Zie het als het inrichten van een kamer. Dan begin je ook met de grote meubels. Later zet je pas de bijzettafels erbij en uiteindelijk de kussentjes en de kaarsen.’

Zelf denkt Foppen veel uit voordat hij gaat beginnen. Maar als hij dan eenmaal schildert ‘rijdt hij van de berg af’. Hij maakt geen schets meer op het doek maar begint gelijk: eerst de grote vlakken, niet van donker naar licht, maar vanuit de sfeer die hij wil treffen. En gelijk met een brede kwast. Zo laat hij het ons ook doen. Niet meer dan de grote lijnen uitzetten op het doek en dan schilderen vanuit je schouder. ‘Houd alle hoeken in de gaten.’

Foppen blijkt een goede docent: positief en duidelijk. Hij geeft aanwijzingen op hoofdlijnen en neemt voor iedereen de tijd. We mochten ook een extra werk meenemen waar je mee vastgelopen bent. Daar kijkt hij serieus naar en geeft advies over wat je nog kunt doen om het te redden. ‘Je hebt twee aandachtspunten die met elkaar strijden om de aandacht,’ zo krijg ik als advies. ‘Er kan maar één koningin zijn.’ Ondertussen werkt iedereen hard door om in een ochtend (of middag) zoveel mogelijk gedaan te krijgen.

Het is erg leuk om bij de nabespreking te zien hoe verschillend iedereen het heeft aangepakt. De één schilderde een kapperszaak in India, de ander een donker bos waar het licht heel mooi door valt. Het strand, een Schots berglandschap, een zonsondergang, mensen in een kleedkamer en een boerderij om maar wat verschillende onderwerpen te noemen. Allemaal anders en allemaal anders geschilderd.

‘Nu afmaken,’ krijgen we mee, ‘En dan niet bang zijn om het alsnog te laten mislukken.’ Het is dezelfde tip die we kregen op zijn atelier in Epe. Toen zei hij: ‘Je moet ook fouten durven maken. En maak je fouten met overtuiging.’ Een belangrijk advies, want juist als je je in gaat houden, bang om fouten te maken, ga je krampachtig te werk. Fouten maken hoort bij schilderen.

Aan het einde van de tweede workshop wordt de dag afgesloten met een borrel. Er is gelegenheid om het werk van de andere groep te bekijken en om samen ervaringen uit te wisselen. Het gerucht gaat dat Jan Pieter Foppen misschien in het najaar nog een keertje terug komt. Ik houd de Sneltoets in de gaten, want ik ga me zeker opgeven!

— Ingelies Vermeulen

Op www.liesleerttekenen.nl vind je een verslag van zowel het atelierbezoek als van de workshop. Voor meer informatie over Jan Pieter Foppen: www.janpieterfoppen.nl

Gedichten.

Ieder jaar doen duizenden kinderen in de leeftijd van 6 tot 12 jaar mee aan de dichtwedstrijd Kinderen & Poëzie. De mooiste gedichten van 2021-2022 zijn gebundeld in het boekje “Ga je mee in mijn gedachtenzee” alweer de 31ste editie. Dat ik dit boekje in handen kreeg is te danken aan mijn kleindochter van 9 wiens gedicht in het boekje staat.

*Ik zie een bootje op zee
Er zwemmen mannetjes omheen
Ze pakken vast
en laten los
Al dansend op de golven
Dansend met een
klompenbootje*

— Anne-Lotte Wijckmans

Nog enkele gedichtjes wil ik jullie niet onthouden

Vincent van Gogh

*hoe zou dat zijn, Van Gogh
met zijn eigen vlog?
hij staat er stralend bij
met zijn schildersezels in de wei
hij heeft veel views op internet
en de likes gaan als een raket*

— Terra Wijnen

En de laatste

Verstand

*Mijn verstand
heeft
Zijn boze buien*

— Isabella U-A-Sai

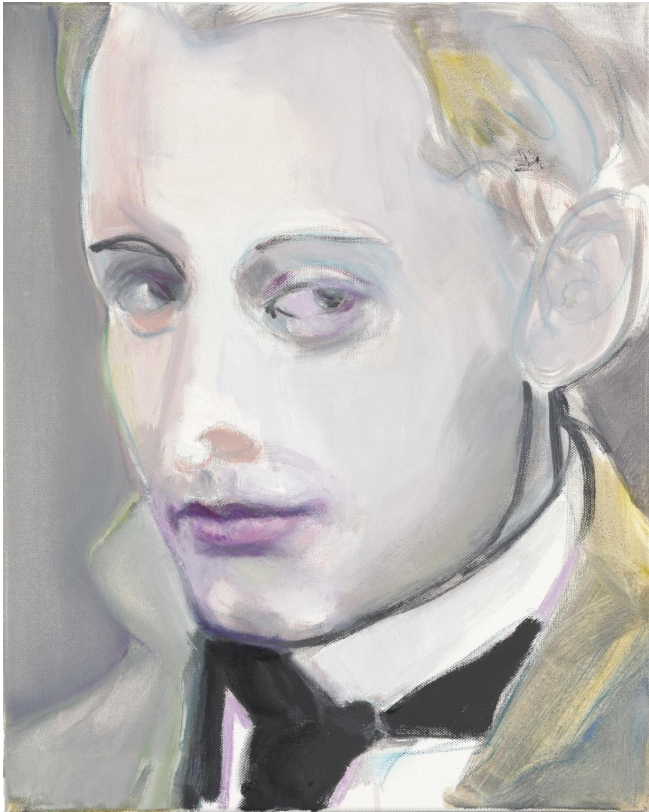

Venetië 2022: De verpletterend indrukwekkende overzichtstentoonstelling van Marlene Dumas

Het is geen vergelijking, maar als ik van mijn persoonlijke beleving uitga dan wint Marlene Dumas met een straatlengte voorsprong. Maar laat ik niet op de zaken vooruit lopen.

Op een warme zondagochtend in juni meerden we aan vlakbij het Palazzo Grassi waar we de dag begonnen met Marlene Dumas. In het paleis was een vorstelijke verzameling van haar werk van de afgelopen drie decennia bijeen gebracht. We hadden dit vooraf gelezen en wilden het absoluut gaan zien.

Bij de aankondiging was gewezen op de aanwezigheid van seksueel expliciete, mogelijk provocerende doeken. Die waren er en de erotische poses en genitalia springen daarbij in je oog. Maar Dumas brengt je in haar werk bij de persoon achter de getoonde naaktheid. Zij gebruikt voor deze werken pornografische afbeeldingen, maar laat het in haar kunst overstijgen naar beelden vol van melancholie, verwachting of gevoelens van verliefdheid. Dumas heeft verliefd worden beschreven als: “an unpredictable and open-ended process which is filled with bliss and discovery as much as with disappointment and awkwardness”. De expositie heeft als titel ‘open-end’ en zo ervaar ik het kijken naar haar werk; je eerste blik geeft een indruk, maar er komen steeds nieuwe gedachten en gezichtspunten, in de eenvoud van haar beelden komt geen end aan veelvuldige uitstraling.

Dumas is een mensenschilder, mensen in verschillende situaties en staat: als -verdrongen- vluchteling, als zwarte in Zuid Afrika, als dichter in de Great Men-serie (2014), als dode in de Time and Again-serie (2002), als verslaafde, als beeld uit een ver verleden of gewoon als haar geliefde of dochter. Altijd een indringend beeld van die mens, vaak herkenbaar, stellig of met een vraagteken.

Toen we na twee uur verwondering en verbazing over zoveel verschrikkelijk mooi schilderwerk een cappuccino dronken, was mijn hoofd boordevol beelden die zelfs nu, ruim 2 maanden later, nog vers in mijn geheugen ronddolen.

Dan moet de Biënnale nog komen!

Daar moet ik meteen onze disclaimer bij op tafel leggen: vanwege enigszins gelimiteerde mobiliteit hadden we een beperkt bezoek afgesproken. Mede vanuit de gedachte dat er over 2 jaar opnieuw een Biënnale is en dat we dit keer vooral

een oriëntatie doen. Dus voeren we langs Arsenale naar de Giardini, om ons daar te concentreren op de centrale tentoonstelling en aanwezige landenpaviljoens.

Nederland had dit jaar haar modernistisch Rietveldpaviljoen afgestaan aan één van de 'jonge' landen zonder eigen paviljoen; Estland. De Nederlandse bijdrage; 'een ontroerend spektakelstuk vol glimmende blote lijven' van Melanie Bonajo was gesitueerd in de middeleeuwse Chiesetta della Misericordia in het centrum van Venetië en is aan ons voorbij gegaan. Wat we wel aantreffen in de Giardini was een bonte verzameling van inzendingen uit 'oude' en 'jonge' landen, onder de titel 'Milk of Dreams', met bijdragen van ruim 200 kunstenaars. Hierbij heeft het huidige tijdsgewricht grote invloed uitgeoefend: de bijdragen stonden veel in het teken van gender, culturele identiteit, klimaat, black lives matter en algemene woke. Lees verder op de volgende blz.

Als oudere, witte, hetero man loop je het risico om deze kunstwerken niet op hun diepere waarde te beoordelen. Ik heb imposante kunst gezien (een metershoge superrealistische olifant in de centrale hal), fraaie kunst die appelleert aan grote handvaardigheid (muur vullende geborduurde wandkleden met historische voorstellingen over Roma uit Servië), kunst waarbij je je afvraagt wat hierbij kunst is (een leeg paviljoen van Spanje en de video's van spelende kinderen all over the world in het Belgisch paviljoen).

Dat laatste kan ik ook nog over meer paviljoens zeggen, zoals Australië waar een gitarist op een elektrische gitaar een enorm kabaal veroorzaakt tegen een grote wand van duizelingwekkende lichtflitsen. Wegwezen!

Ik voelde me het meest op m'n gemak in de centrale tentoonstelling met voor mij meer toegankelijke schilderkunst. Dan ben ik helemaal gelukkig als daar prachtige pastels hangen van Paula Rego, de onlangs op 87-jarige leeftijd overleden Engels-Portugese schilder, waardoor ik in het voorjaar nog overrompeld werd bij haar tentoonstelling in het Kunstmuseum Den Haag.

Zoals dat heet, moe maar voldaan, voeren we weer door de lagune huiswaarts, blij dat we zo met de Biënnale kennis hebben kunnen maken, vol verrukking over de hernieuwde kennismaking met de wereld van Marlene Dumas en dan ook nog een toegift van Paula Rego en niet te vergeten ...Venetië, wat een stad!

— Dirk Verstegen

Kunstavond.

De Kunstavondencommissie wil het tonen en toelichten van het werk van gastdocenten, leden en bestuursleden op de agenda zetten. Hiermee is op 18 maart jl na de ALV een begin gemaakt door Leone Zielhuis.

Met een collectie schilderijen van zeer verschillend formaat en inhoud toont zij haar zichtbaar gemaakte emoties. Zij ontleent de vele motieven voor haar werk aan het onderbewustzijn, haar gedachten, gevoelens en herinneringen. Zij geeft aan dat ook alles wat zich onder water afspeelt haar uitermate fascineert. In de gepresenteerde werkstukken treffen we dansend zeewier, koralen en kwallen aan met ondefinieerbare details in kleur en vorm. In naar abstractie nijgende verbeeldingen van rust en onrust herkennen we ook thema's als bloei en afsterven.

Met een variëteit aan materialen en technieken gaat zij in op wat zich in haar droomwereld openbaart aan elementen, die soms ook onderling met elkaar in strijd lijken te zijn, maar met een zeer beheerst kleurgebruik wordt gepresenteerd.

Leone laat met deze schilderijen een geheel eigen interpretatie zien van haar emotionele werkelijkheid, waarover ze opgewekt uitleg geeft.

Een waardevolle start met een presentatie van zeer origineel persoonlijk werk.

— Martin van der Mey

Het Penseel van Frans Vernooy.

Frans is geboren in Maartensdijk en opgegroeid in Nijmegen waar hij de lagere en middelbare school heeft doorlopen waarna het gezin naar Utrecht verhuisde.

Daar is hij biologie gaan studeren tot hij in 1977 in militaire dienst moest waar hij een officiersopleiding volgde. Na zijn dienstdienst in 1978, hij had inmiddels zijn lesbevoegdheid behaald, werd hij aangenomen op het Christelijk Gymnasium als docent biologie. Dit zou hij uiteindelijk 41 jaar doen en nu geniet hij al enige jaren van zijn pensioen.

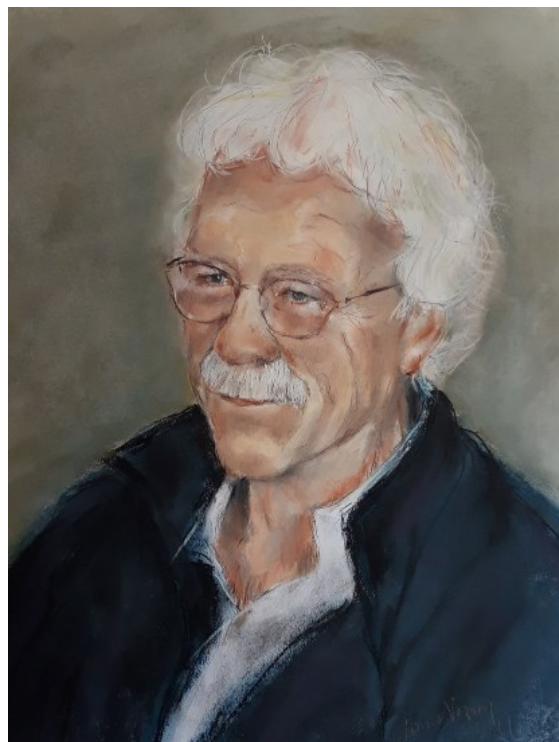
Op de vraag of hij kunst van huis uit heeft meegekregen vertelt hij dat er boekjes van Openbaar Kunstbezit in huis waren en dat muziek een grote rol speelde in het gezin. Mede door zijn studie biologie, waarbij onder andere anatomie een grote rol speelde, werd zijn nieuwsgierigheid gewekt en is hij ongemerkt aan het tekenen geslagen. Van 1970 tot 1973 heeft hij bij Artibus gezeten waar hij portretten in houtskool maakte met het krijt plat en recht op en vegend met zijn handen. Nog later is hij naar de Werkschuit gegaan maar dat was het ook

niet helemaal voor hem.

In 2008 is hij lid van de Toets geworden. Bert Keller was een van zijn favoriete docenten in die tijd, Nu is dat Jan de Haas. Als Jan een stilleven neerzet en Frans zit een tijdje te kijken dan weet Jan al dat hij iets anders gaat tekenen. Frans heeft altijd wel een foto in zijn map waar hij dan mee aan de gang gaat.

Hij werkt met krijt en op papier, deels uit gemakzucht, geen gemier met kwasten schoonmaken en met water kliederen. Als de sessie is afgelopen, het papier afdekken, in de koffer en weg. Als hij thuiskomt zet hij zijn koffer onder de kapstok en klaar is Frans.

Vaak schildert hij portretten; ja Frans schildert met krijt.

Wanneer je iemand tekent kom je op een punt dat het klopt, er gebeurt iets en dan laat ik dat gebeuren. Wanneer mensen zeggen iemands karakter te willen vangen in een portret dan denk ik gaat toch heen, ik vind dat zo hoogdravend aldus Frans.

Zijn dochter, die klarinet speelt, zei ooit: "Pa je denkt dat je alles van muziek weet". Hij ontkende dat en zei: "Ik weet niets van muziek maar ik luister er graag naar ". Op een keer zaten ze samen met de moeder van Frans in de tuin te praten over hoe leuk het zou zijn samen muziek te maken. Nou, zei zijn moeder dan ga je toch een muziekinstrument kopen, ik betaal. Dus naar Stafhorst, de bekende muziekwinkel in Utrecht. Hij wilde geen klarinet dat speelde zijn dochter, geen trompet dat speelde zijn broer, geen saxofoon dat speelde zijn zwager, dus het moest de trombone worden. Hij blies er een paar keer op en de trombone werd gekocht. Hij gaf zichzelf een half jaar om uit te vinden of hij het leuk vond en dat vindt hij nog steeds. Hij speelt nu in een Big Band in Houten.

Op de vraag of hij zijn werk verkoopt of in opdracht werkt, antwoordt hij dat hij verschillende portretten in opdracht heeft gemaakt maar het moeilijk vindt te bepalen wat je ervoor moet vragen. Eens kwam Frans kwam in contact met iemand die met emiraat was en Frans vroeg hem of hij hem mocht portretteren. De man ging akkoord en zei dat hij het zou kopen als hij het schilderij mooi vond. Toen het klaar was, herkende hij er zichzelf er niet in en in plaats van de €400 die Frans in gedachten had kreeg hij hem toch zover dat hij uiteindelijk €200 betaalde.

Frans vroeg hem dat bedrag op de rekening van de voedsel bank te storten waarop de man spontaan zei dan doe ik er nog vijftig euro bij.

Volgens Frans heeft hij de mans karakter misschien niet in het werk gelegd maar met deze actie wel juist bloot gelegd. En zo tekent, schildert en blaast hij er hopelijk nog jaren lustig op los.

Meer werk van Frans kun je vinden op www.fransvernooy.exto.nl/

Frans geeft het penseel door aan Rick Koster

Panorama's.

Veel mensen gaan nu weer op vakantie, ieder met zijn eigen doelen en ideeën. Wij zoeken als ze er zijn, zo mogelijk naar panorama's. Ik bedoel met panorama's niet een mooi uitzicht maar Panorama's a la het Panorama Mesdag in Den Haag. Deze laatste zal velen, veronderstel ik, bekend zijn. In heel Europa kom je panorama's tegen als je erop let. De opzet van de panorama's is in principe overal gelijk. Een voorgrond van écht zand, hout, stenen, 'n pad, hekwerken en voorwerpen. Die materialen gaan op een natuurlijke manier over in een groot geschilderd rond doek. Vaak gaan de schilderstukken over beslissende slagen in een oorlog, ook wel over religie, de geschiedenis van een gebied, maar ook andere onderwerpen komen aan bod. Soms kan je je afvragen of het nu kunst is of is kitsch gezien de dramatische uitwerking op het schilderstuk. Maar fascinerend is altijd de manier waarop gebruik wordt gemaakt van perspectief en de scenes zijn levensecht.

Sommige panorama's worden daarnaast nog ondersteund door het geluid van oorlogskreten, kanongebulder of donder en bliksem. Je vindt panorama's dus door heel Europa, maar vooral in Zwitserland, Oostenrijk, Duitsland, Tsjechië en andere Midden-Europese landen.

Een extra bijzonderheid is dat een panorama een bijzondere ruimte nodig heeft om het op te hangen. De doeken zijn meters hoog en lopen rond, waar vind je de ruimte hiervoor? Een van de oplossingen is om gebruik te maken van een oude gasopslagplaats, dit zijn in het algemeen grote ronde constructies waarvan iedereen denkt: wat doen we er mee?

Dit jaar waren wij in Innsbruck en ook daar is zo'n panorama, in dit geval gecombineerd met een nieuw en fraai museum over de historie van Tirol. Als je dat panorama binnenstapt sta je midden tussen de bergen en wordt er hevig slag geleverd met alle mogelijke dramatische scènes. Victorie wordt afgewisseld met dodelijk getroffen soldaten. Veel van de gebouwen op het doek kom je buiten weer tegen, zoals een kerk en een abdij, dat maakt het extra leuk.

Eerder bezochten wij in Beieren een religieus panorama met veel donder en bliksem. Het summum is wel het panorama in Dresden. Een gezicht op de stad in de tijd van de Barok (18e eeuw) waar je op drie niveaus naar kunt kijken. Het geluid van de stad, gehamer door dakdekkers en zo meer ondersteunen het beeld. In Dresden is de laatste tijd gewerkt aan een nieuw stuk. Een panorama over het bombardement in 1945. Dat moet klaar zijn in 2023.

Wie het leuk vindt moet om zo'n panorama te bekijken moet op internet maar eens opzoeken waar zij zijn. Voorlopig ter informatie: zie de panorama's van Dresden, Luzern (Zwitserland, Franse soldaten in Zwitserland 1871, Eigenbrakel (Belgie, slag bij Waterloo), Salzburg (de stad, het landschap, de rivier), en Scheveningen uiteraard. Als je helemaal gek wil worden van alle indrukken is er nog een over de top panorama in Bad Frankenhausen (Duitsland). Deze lijst is natuurlijk incompleet, er zijn er nog zoveel meer.

— Wim Kemperman

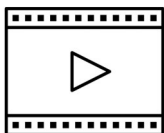
Klik op Kunst.

In deze rubriek vermelden we bronnen waarin je kunt zoeken naar recente informatie en beeldmateriaal op websites, in boeken, filmpjes of in het aanbod van musea.

Om je te verdiepen in kunstenaars, schildertechnieken en actueel kunstaanbod. Maar ook om tips door te geven aan de redactie over wat voor onze leden interessant kan zijn.

Stuur je reactie in naar redactie@detoets.nl

Bij de start van het nieuwe cultuurseizoen moeten de nieuwsbronnen nog wat op gang komen. Daarom in deze editie vooral aandacht voor bijzondere tentoonstellingen in het najaar.

Youtube filmpjes

Youtube filmpjes over interessante kunstenaars

<https://m.youtube.com/watch?v=Vivcg6liFBI>

Reportage van RTV Utrecht bij de net beëindigde tentoonstelling in Slot Zeist: Ontmoetingen – Jeroen Hermkens & Nicolaas Wijnberg.

De Utrechtse schilder Hermkens, o.a. bekend van zijn stadsgezichten licht zijn werkwijze toe bij het maken van zijn litho's.

Websites

www.grafiek2022.nl

De (driejaarlijkse) manifestatie Grafiek2022 schenkt aandacht aan diverse vormen en technieken van grafische kunst in musea, galerieën, werkplaatsen en ateliers, verspreid in het hele land. Tot 30 november 2022. Zie ook UITGELICHT op de pagina hiernaast voor een grafiekbeurs in Amersfoort.

Musea actueel

Het programma van de musea voor het laatste seizoen van 2022 is weer breed gevuld. Daarom in deze Klik op Kunst een ruime signalering van interessante tentoonstellingen.

Slot Zeist. *Fast Forward, new adventures.*

Gerti Bierenbroodspot. 4 oktober tot 16 januari 2023.

De veelzijdige kunstenaar wordt geïnspireerd door haar reizen naar Zuid Europa en het Midden-Oosten, naar plaatsen waar de Oudheid nog zichtbaar is in het landschap. In retrospectief wordt werk getoond waarin zij haar reisimpressies heeft verwerkt. De variatie aan materialen is groot: brons, steen, papier, tempera, bladgoud, textiel, lood etc. Er zijn ook lezingen door de kunstenaar en een rondleiding van Slot Zeist.

Tijdens de tentoonstelling is de Close Up documentaire Kunstenaar in de Oriënt te zien.

De camera volgt Bierenbroodspot tijdens haar reizen langs karavaansteden in het Midden-Oosten.

www.slotzeist.nl

Museum Flehite. *Naar de natuur.*

Mondriaan en De Haagse School. Aandacht voor het vroege werk van Mondriaan in het kader van Mondriaan 150.

8 oktober – 29 januari 2023.

www.museumflehite.nl

Amersfoort

Het Mondriaanhuis. *Onbegrensd.*

Geïnspireerd door de interacties binnen de groep van De Stijl vroeg 'Mondriaan 150' zeven beeldende kunstenaars en zeven componisten om in duo's een nieuw werk te maken. Te zien en horen tot 5 maart 2023.

www.mondriaanhuis.nl

Amersfoort

Van Gogh Museum. *'Golden boy Gustav Klimt. Inspired by Van Gogh, Rodin, Matisse...'*

Met 35 werken van Klimt en 50 werken van moderne 20e eeuwse kunstenaars onderzoekt het Van Gogh welke inspiratiebronnen mogelijk terug te vinden zijn in de schilderijen van de Weense Klimt.

Van 7 oktober – 8 januari 2023.

www.vangoghmuseum.nl

Amsterdam

Gallery238. *De mentale kracht van vrouwen.*

Nieuw werk van Svetlana Tartakovska. Veertien olieverfschilderijen, ontstaan in de covid-periode en de hectische tijd hierna, verbeelden het leven van vrouwen, moederschap en gevoelens in een verwarde wereld die zichzelf kwijt lijkt te zijn. Tartakovsky is van Oekraïense afkomst, de oorlog speelt in haar werk echter geen expliciete rol. Zij schildert vrouwen in hun mentale kracht in een zachte ingetogen expressie en is geïnteresseerd in de psychologie als een vorm van levenswijsheid. Van 17 september tot eind 2022.

www.gallery238.com

Amsterdam

Teylers Museum. *Hockney's Eye. Optische trucs.*

De schilder David Hockney schuwt het experiment niet en ontwikkelde hiermee ook zijn eigen opeenvolgende stijlen. Daarbij zocht hij wel degelijk naar onderbouwing van zijn werkwijze.

In zijn panoramische landschapsschilderijen ging hij te rade bij de Chinese kunst. Bij bestudering van renaissancemeesters en

Hollandse schilders uit de 17e eeuw veronderstelde hij het gebruik van optische lenzen en spiegels. Zijn theorieën hierover legde hij ook vast in een boek, *Secret Knowledge: Rediscovering the Lost Techniques of old Masters* (2001). Het Teylers Museum in Haarlem toont Hockney's schilderijen zowel in de moderne als historische zalen. Daarnaast zijn in de natuurhistorische en wetenschappelijke afdeling reconstructies gemaakt van historische artistieke hulpmiddelen, zoals een perspectief-raam. Een mooie manier om kunst en wetenschap te verbinden, de missie van dit unieke en prachtige museum.

23 september t/m 29 januari 2023.

www.teylersmuseum.nl

Haarlem

UITGELICHT.

Drukkunstbeurs in de Prodentfabriek

Oude Fabriekstraat 20

3812 NR Amersfoort

100 stands met bijzonder, handgemaakt drukwerk, grafische boeken, demonstraties, speciaal papier en nog veel meer.

Drukwerk in de Marge organiseert op 22 en 23 oktober de Drukkunstbeurs in de Prodentfabriek in Amersfoort. Margedrukkers, grafici en andere kunstenaars bieden hun uitgaven en druksels aan, vaak gedrukt op oude persen met historische loden en houten letters, maar ook op risoprinters of stencilmachines. Daarnaast zijn er (druk)demonstraties en zijn er boeken, papier en drukkers- en kunstenaarsbenodigdheden te koop. Speciaal voor de beurs wordt er een bijzondere uitgave gedrukt met gedichten van de Utrechtse schrijver Ingmar Heytze. Deze uitgave is gratis voor alle bezoekers van de beurs.

22 en 23 oktober 11-17 uur. De toegang is gratis.

—Marjon Vink

HANS DOORTMONT

P.R. HEINZ PROD. 2022

Programma.

maandag	14.00– 16.00	Araz
dinsdag*	9.30– 12.00	Open atelier*
dinsdag	14.00– 16.00	Margo
dinsdag	20.00– 22.00	Jil
woensdag	10.00– 12.00	Willem
woensdag	20.00– 22.00	Jan
donderdag	10.00– 12.00	Leone
donderdag	14.00– 16.00	Mascha
donderdag*	19.30– 22.00	Open atelier*
vrijdag*	9.30–12.00	Open atelier*

Voor wijzigingen in het programma zie de sneltoets!

5 september 2022	Week 36	Stilleven
12 september 2022	Week 37	Gekleed model
19 september 2022	Week 38	Vrije keuze
26 september 2022	Week 39	Naakt model
3 oktober 2022	Week 40	Stilleven
10 oktober 2022	Week 41	Gekleed model
17 oktober 2022	Week 42	Vrije keuze
24 oktober 2022	Herfstvakantie	
31 oktober 2022	Week 44	Stilleven
7 november 2022	Week 45	Gekleed model
14 november 2022	Week 46	Vrije keuze
21 november 2022	Week 47	Naakt model
28 november 2022	Week 48	Stilleven
5 december 2022	Week 49	Gekleed model
12 december 2022	Week 50	Vrije keuze
19 december 2022	Week 51	Naakt model
26 december 2022	Kerstvakantie	
2 januari 2023	Kerstvakantie	
9 januari 2023	Week 2	Vrije keuze
16 januari 2023	Week 3	Naakt model
23 januari 2023	Week 4	Stilleven
30 januari 2023	Week 5	Gekleed model
6 februari 2023	Week 6	Vrije keuze
13 februari 2023	Week 7	Naakt model
20 februari 2023	Week 8	Stilleven
27 februari 2023	Voorjaarsvakantie	
6 maart 2023	Week 10	Vrije keuze
13 maart 2023	Week 11	Naakt model

Teken - en schilder vereniging

'de Toets'

www.detoets.nl

Atelier

Noordweg Noord 149 b,
3704JG Zeist (toegang via PGGM

Noordweg Noord 150)

Tel.: 06 18695480

IBAN nr.: NL70INGB0003179972

t.n.v. penningmeester De Toets, Zeist.
(K.v.K.: 40476422)

Ledenadministratie

Dirk Verstegen

0641514495

dirkverstegen@gmail.com

Toetssteen redactie

Nel Barnier

Rina van Kilsdonk

Marjon Vink

Bowine Vlak

redactie@detoets.nl

Bestuur

Voorzitter:

Erie Merkus

030-6959476

e.merkus@xs4all.nl

Secretaris:

Dirk Verstegen

0641514495

dirkverstegen@gmail.com

Interim Penningmeester:

Dirk Verstegen

0641514495

dirkverstegen@gmail.com

Culturele zaken:

Rina van Kilsdonk

0630282974

rinavankilsdonk782@gmail.com

Beheer:

Hans Doortmont

0640011879

hansdoortmont@outlook.com

Modellenorganisatie:

Martin van der Mey

0615107983

mvandermey@live.nl

PR commissie:

Nel Barnier

030-2751647

nel.barniernl@gmail.com

Gastdocenten

Jan de Haas

0615409122

jandehaas43@hotmail.com

www.jandehaas.com

Jil Klappe

0629031550

jklappe@gmail.com

www.jilklappe.eu

Margo van Berkum

0640683204

margovanberkum@gmail.com

Araz Hama Hussein

0629234826

arazsivan@hotmail.com

www.arazhama.com

Mascha Teune

0644558816

maschateune@hotmail.com

www.maschateune.nl

Willem Vreeswijk

0614792433

halter@planet.nl

www.willemkvreeswijk.nl

Leone Zielhuis

0627126800

leonezielhuis@gmail.com

Alles voor kunst en kantoor, de mooiste
lijsten en drukwerk onder één dak in Zeist.

Via onze digitale
nieuwsbrief blijft u op
de hoogte. Inschrijven
kan via onze website.

Als lid van de Toets
ontvangt u altijd 10%
korting bij ons!

HEGER EN VAN DEN BERG | TEMPOFIX
VOORHEUVEL 76 | 3701 JG ZEIST
030-6930502 | WWW.HEGERZEIST.NL

Teken - en schilder vereniging

'De Toets'

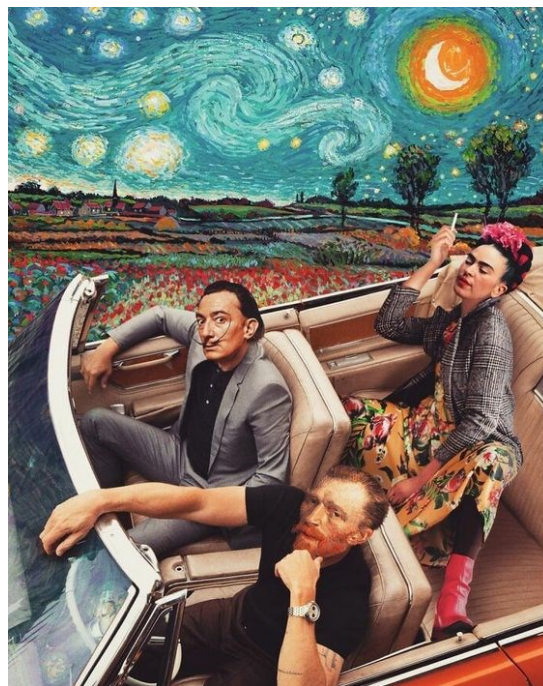
Om kennis te maken met de vereniging kan tweemaal zonder verplichting een sessie worden meegemaakt. Afwisselend wordt beoefend: stilleven, gekleed model/portret en naaktmodel.

Enige malen per jaar worden bijeenkomsten gehouden, zoals o.a., kunstavonden, workshops, expositie, etc.

De contributie bedraagt € 285,00 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen op IBAN nr. NL70INGB0003179972.

De opzegging van het lidmaatschap dient één maand voor het verstrijken hiervan schriftelijk te geschieden.

www.detoets.nl

periodiek, laag btw tarief

